

SPOROČILO ZA MEDIJE

Pedagoški inštitut 2012

REZULTATI EVROPSKE RAZISKAVE O JEZIKOVNIH KOMPETENCAH

Rezultati Evropske raziskave o jezikovnih kompetencah so pokazali, da slovenski devetošolci v znanju angleščine in nemščine pri slušnem razumevanju in pisnem sporočanju dosegajo nadpovprečne rezultate glede na učence iz 16 evropskih držav/regij, ki so sodelovale v raziskavi. Kljub temu pa kar 41% slovenskih devetošolcev pri bralnem razumevanju v angleščini ne dosega pričakovanih rezultatov, ki so postavljeni v naših veljavnih učnih načrtih.

(Ljubljana, 22. 6. 2012) Pedagoški inštitut je v četrtek, 21. junija, na novinarski konferenci, ki jo je vodila dr. Tina Rutar Leban, nacionalna koordinatorica raziskave, predstavil rezultate Evropske raziskave o jezikovnih kompetencah (*European Survey on Language Competences – ESLC 2011*), v kateri se je preverjalo znanje učencev iz dveh tujih jezikov – v Sloveniji iz angleščine in nemščine. Poleg Slovenije je v raziskavi sodelovalo še 15 drugih evropskih držav/regij, in sicer Anglija, vse tri jezikovne regije Belgije, Bolgarija, Estonija, Francija, Grčija, Hrvaška, Malta, Nizozemska, Poljska, Portugalska, Španija in Švedska. Glavni cilj raziskave ESLC je raziskati stopnjo znanja učencev v tujih jezikih ob koncu obveznega šolanja ter oblikovanje evropskega indikatorja jezikovnih kompetenc. Učenci iz vseh sodelujočih držav/regij so bili testirani na področju dveh tujih jezikov, ki se jih v posamezni sodelujoči državi/regiji uči največ učencev. Države so lahko izbirale med petimi uradnimi jeziki Evropske unije, in sicer: med angleščino, francoščino, nemščino, italijanščino in španščino. V Sloveniji sta bili izbrani angleščina kot prvi testirani jezik in nemščina kot drugi testirani jezik, saj se teh dveh tujih jezikov uči največje število učencev.

Slovenski devetošolci glede na povprečje držav/regij vključenih v raziskavo ESLC 2011, tako v angleščini kot v nemščini, izkazujejo nadpovprečne dosežke v slušnem razumevanju in pisnem sporočanju. V bralnem razumevanju pa so dosežki naših učencev v obeh jezikih povprečni.

Glede na veljavna učna načrta za angleščino in nemščino, je pričakovano znanje slovenskih devetošolcev v angleščini glede na Skupni evropski jezikovni okvir (SEJO)¹ na ravni A2, v nemščini pa na ravneh A1 do A2. Uporabnik na ravni A1 je osnovni uporabnik, ki uporablja zelo enostaven jezik in pri tem potrebuje podporo, uporabnik na ravni A2 pa pri sporazumevanju o vsakdanjih temah uporablja enostaven jezik. Podatki kažejo, da pri angleščini kar velik odstotek devetošolcev (med 47 % in 67 %) presega zastavljene cilje učnega načrta, kar je zelo spodbudno dejstvo, poudariti pa velja, da so pričakovani dosežki ob koncu 9. razreda iz angleščine zastavljeni prenizko glede na priporočila Evropske komisije. Prav tako tudi v nemščini precejšen odstotek učencev (med 20 % in 28 %) presega raven znanja, ki je predvidena z učnim načrtom ob koncu devetega razreda. Na drugi strani pa podatki kažejo, da precejšen odstotek slovenskih devetošolcev ne dosega ravni znanja, ki je predpostavljena v učnih načrtih obeh jezikov. Predvsem je zaskrbljujoč podatek, da kar 41 % učencev

1

http://www.mizks.gov.si/fileadmin/mizks.gov.si/pageuploads/podrocje/razvoj_solstva/Jeziki/Publikacija_SEJO_3_poglavje_43_66.pdf (str. 46)

v bralnem razumevanju pri angleščini ne dosega z učnim načrtom zahtevane ravni znanja. Med vsemi tremi testiranimi jezikovnimi kompetencami je pri obeh jezikih največji odstotek učencev (12 % pri angleščini in 21 % pri nemščini), ki ne dosegajo niti prve ravni znanja A1 prav pri bralnem razumevanju, pri čemer bi pričakovali, da bo največ takih učencev pri pisnem sporočanju, ki je tvorna jezikovna kompetenca in zato težja od ostalih dveh testiranih jezikovnih kompetenc.

Primerjava obeh testiranih jezikov kaže na to, da učenci dosegajo višje dosežke pri angleščini. Razlika med jezikoma pa ni zelo velika, če upoštevamo dejstvo, da se nemščine začnejo učenci učiti tri leta kasneje kot angleščine ter da so se nekateri učenci nemščine učili le eno šolsko leto pred preverjanjem, medtem ko so se angleščine pred preverjanjem učili že pet let.

Dr. Karmen Pižorn, docentka za področje didaktike angleščine na Pedagoški fakulteti ter članica Advisory Board-a raziskave ESLC 2011, je še dodala: »Menim, da se je Slovenija pravilno odločila, da je sodelovala v raziskavi, saj nudi študija poglobljen razmislek o pouku tujih jezikov in vplivih drugih dejavnikov na jezikovne dosežke. Rezultati kažejo, da učenci v povprečju dosegajo dobre rezultate v znanju tujih jezikov, vendar so med njimi izredno velike razlike. Nekatero učenca na poti dobesedno izgubimo, drugi pa, v kolikor učitelj ne diferencira pouka, ne napredujejo. Zato je nujno, da bi učence, ki ne dosegajo zastavljenih ciljev, dovolj hitro diagnosticirali in jim ponudili ustrezno učno pomoč, za tiste, ki dosegajo nadpovprečne rezultate, pa ustvariti učno okolje s kompleksnejšimi izzivi. Želela bi tudi izpostaviti dokaj nizke rezultate pri bralnem razumevanju, kar se kaže že pri študiji PISA. Postavlja se vprašanje, kaj in koliko berejo učenci, kajti če je učbenik edini vir bralnih besedil, potem je doseganje bralne zmožnosti zelo oteženo. Zelo zanimivo pa je tudi dejstvo, da slovenski učenci porabijo daleč najmanj časa za domače naloge za tuji jezik. Morda se ravno tukaj skriva možnost, da branje besedil »prestavimo« domov, saj je to neke vrste »zasebna« dejavnost in tako bi učenci lahko veliko branja opravili doma, v šoli pa se bolj posvetili diskusijam o samem besedilu.«

Dodatne informacije:

Ana Mlekuž, Data Manager raziskave ESLC 2011

Telefon: 01 420 12 51

e-naslov: ana.mlekuz@pei.si